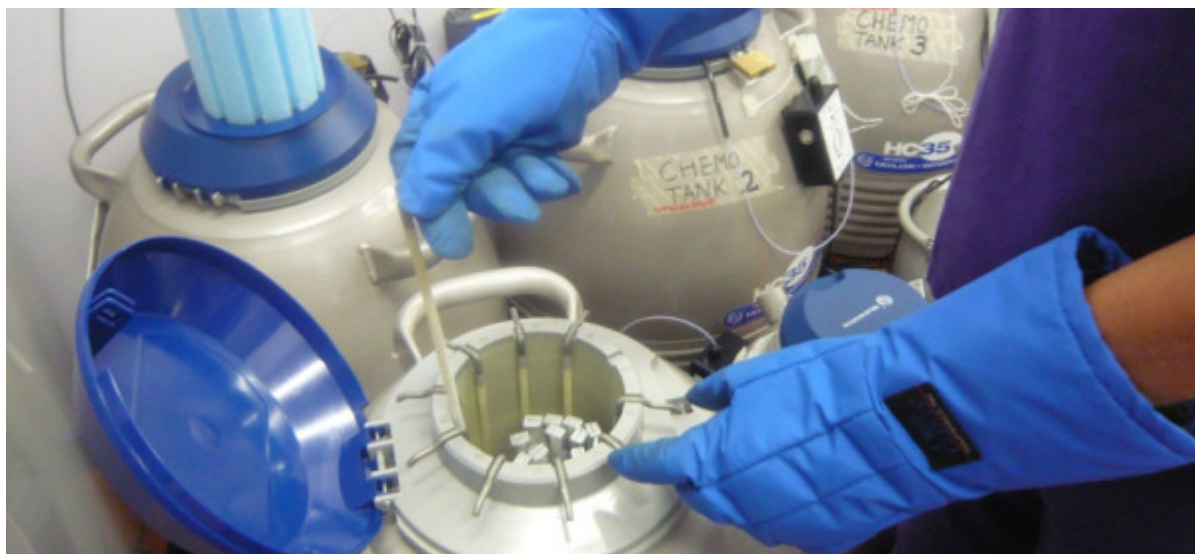

28 Δεκεμβρίου 2014

Νομικά κενά επί της Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής

/ Πεμπουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες

Κάποιοι νομικοί θεωρούν ότι ο νόμος 3305/2005 δεν υπερβάλλει ως προς το περιεχόμενο της ενημέρωσης των προσώπων που πρόκειται να υποβληθούν ή να συμμετέχουν σε κάποια αναπαραγωγική τεχνική ενώ ως προς τις παραλείψεις του νόμου παρατηρούν ότι δεν διευκρινίζει επαρκώς τη νομική φύση του γεννητικού υλικού ως νομικά προστατευόμενου αγαθού.

Αντιθέτως, άλλοι νομικοί θεωρούν ότι ο νόμος 3305/2005 δεν υπερβάλλει ως προς το περιεχόμενο της ενημέρωσης των προσώπων που πρόκειται να υποβληθούν ή να συμμετέχουν σε κάποια αναπαραγωγική τεχνική, αφού ακολουθεί το άρθρο 5 της Σύμβασης του Οβιέδο, που ορίζει την ενημέρωση ως προς το σκοπό, τη φύση, τα επακόλουθα, τους κινδύνους κάθε επέμβασης σε θέματα υγείας ως προϋπόθεση για την ελεύθερη συναίνεση του ενδιαφερόμενου προσώπου, εκφράζει τη θέση του ελληνικού δικαίου ότι η έγκυρη ιατρική επέμβαση προϋποθέτει και την προηγούμενη πλήρη, επαρκή, σαφή, κατανοητή ενημέρωση του ενδιαφερόμενου προσώπου, ώστε αυτό εν γνώσει και με ελεύθερη βούληση ν' αποφασίσει για την πραγμάτωση του δικαιώματος αυτοδιάθεσης, στηρίζεται στην τεκμηριωμένη ιατρική ως δείγμα ποιότητας των προσφερόμενων υπηρεσιών υγείας και τον νέο κώδικα ιατρικής δεοντολογίας, που αναφορικά με την παρεμβατική γονιμοποίηση διακρίνει ανάμεσα στη γενική και στην τεκμηριωμένη πληροφόρηση και λαμβάνει υπόψη τα ιατρικά ήθη ως προϋπόθεση για την εκτέλεση σύμβασης ιατρικής αγωγής [\[1\]](#).

Κι ακόμη, δεν διαβλέπουν υπερβολή στη απαίτηση του νόμου για παροχή άδειας προεμφυτευτικής διάγνωσης από την Αρχή Ι.Υ.Α. κάθε φορά που πρόκειται να διενεργηθεί προεμφυτευτική διάγνωση εφόσον στόχος του νομοθέτη είναι να

διασφαλίσει υψηλό επίπεδο ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών από τη Μονάδα Ι.Υ.Α. και να ελέγξει τη νομιμότητα αυτής κι όχι τη σκοπιμότητα της διάγνωσης[2] ούτε στην αναγωγή σε κακουργήματα παράνομων πράξεων και συμπεριφορών, που αφορούν το γεννητικό υλικό και την επιβολή μεγάλων ποινών για την προστασία του γεννητικού υλικού, καθώς ακολουθεί τις επιταγές της Σύμβασης του Οβιέδο και της Παγκόσμιας Διακήρυξης για το Ανθρώπινο Γονιδίωμα και τα Δικαιώματα του Ανθρώπου της UNESCO και τις διατάξεις άλλων έννομων τάξεων.

Ως προς τις παραλείψεις του νόμου παρατηρούν ότι δεν διευκρινίζει επαρκώς τη νομική φύση του γεννητικού υλικού ως νομικά προστατευόμενου αγαθού, επειδή ο νομοθέτης λαμβάνει υπόψη ότι υπάρχουν περισσότερες από μια θεωρίες για τη νομική φύση και το φορέα του γεννητικού υλικού ως έννομου αγαθού και στο Αστικό Δίκαιο οι γαμέτες και το έμβρυο εκτός του ανθρωπίνου σώματος είναι πράγματα και στοιχείο της προσωπικότητας των δοτών τους[3].

Δεν ορίζει ρητά κατόπιν συνειδητής επιλογής του νομοθέτη αν ο προεμφυτευτικός έλεγχος μπορεί να γίνεται για τον εντοπισμό πιθανότητας ή προδιάθεσης μελλοντικής εκδήλωσης κληρονομικής νόσου γιατί αυτό δεν μπορεί να γίνει εύκολα δεκτό στην ελληνική πραγματικότητα λόγω της υποκρυπτόμενης ευγονικής και της μη πλήρωσης του πραγματικού του άρθρου 1455 Α.Κ., που επιτρέπει την ιατρική υποβοήθηση στην ανθρώπινη αναπαραγωγή για αποφυγή μετάδοσης στο τέκνο σοβαρής ασθένειας ή ακόμη για έλεγχο ιστοσυμβατότητας, διότι ο νομοθέτης δεν επιθυμεί την αντίθεση με τα οριζόμενα στο άρθρο 1455 περί του επιτρεπτού της ιατρικής υποβοήθησης στην ανθρώπινη αναπαραγωγή για αποφυγή μετάδοσης σοβαρής ασθένειας στο τέκνο κι επιλέγει με τη διατύπωση του άρθρου 10 ν' αποκαλύψει το επιτρεπτό του προεμφυτευτικού ελέγχου ιστοσυμβατότητας, το οποίο προφανώς γνωρίζει από το γαλλικό νόμο 2004 – 800 « περί βιοηθικής»[4].

Τέλος, αποδίδουν σε μια αντίληψη φιλελευθεροποίησης του συστήματος παροχής υπηρεσιών παρεμβατικής γονιμοποίησης, την οποία ο νόμος υιοθετεί, την επέκταση της λειτουργίας των Μονάδων Ι.Υ.Α. και των Τραπεζών κρυοσυντήρησης εκτός των δημοσίων νοσοκομείων και ιδιωτικών κλινικών και την παραπομπή σε Προεδρικά Διατάγματα για ρύθμιση θεμάτων λειτουργίας τους[5].

Σημειώσεις

[1] Μ. Μητροσύλη, ό.π., σελ. 615-617.

[2] Α. Χριστοπούλου, ό.π., σελ. 861.

[3] Μ. Μητροσύλη, ό.π., σελ. 619, 620.

[\[4\]](#) Α. Χριστοπούλου, *ό.π.*, σελ. 862, 863.

[\[5\]](#) Μ. Μητροσύλη, *ό.π.*, σελ. 616, 617.

Παρατήρηση: Συνεχίζουμε την παρουσίαση σε σειρά άρθρων της μελέτης σχετικά με την Παρεμβατική Γονιμοποίηση της καθηγήτριας Μ.Ε. και θεολόγου, Χαρίκλειας Φωτοπούλου. Πρόκειται για αναθεωρημένη έκδοση του κειμένου το οποίο κατατέθηκε στο ΕΑΠ ως μεταπτυχιακή – διπλωματική εργασία με επιβλέποντες τους κ. Ν. Κόϊο και Ντ. Αθανασοπούλου